

Proiectul: Suport pentru Republica Moldova în stabilirea și fortificarea Autorității Naționale Desemnate, elaborarea cadrului strategic și dezvoltarea programului național de angajare cu Fondul Verde pentru Climă

Programul de țară al Republicii Moldova în vederea angajării cu proiecte investiționale de atenuare în cadrul FVC

Introducere:

La cea de-a XXI-a Conferință a Părților la Convenția-cadru, care a avut loc în decembrie 2015 la Paris, Republica Moldova a elaborat și a prezentat documentul „Contribuția națională determinată intenționată” (CNDI), prin care țara noastră își asumă angajamentul de a atinge, până în anul 2030, ținta neconditionată de 64% reducere a emisiilor nete a gazelor cu efect de seră comparativ cu nivelurile anului 1990. Angajamentul de reducere a emisiilor ar putea crește până la 78% în mod condiționat, - având suportul donatorilor în formă de resurse financiare, transfer de tehnologii și cooperare tehnică.

Cel mai mare donator, ce sprijină efortul comunității mondiale de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, în vederea limitării încălzirii globale cu mai puțin de 2°C comparativ cu nivelul preindustrial până în anul 2100, este Fondul Verde pentru Climă (FVC).

Asistența FVC poate fi accesată doar prin respectarea rigorilor stabiliți de Donator. Primul pas necesar, în acest sens, este elaborarea unui Program de țară, care să reflecte componentele fundamentale ale statului la capitolul schimbarea climei și în care vor fi reflectate cerințele/rigorile FVC.

Cuvinte cheie: proiecte atenuare către FVC, prioritățile naționale de investiții pe atenuare

Conținut:

FVC finanțează doar acțiunile care se încadrează în aşa numita „ariile de rezultate”, care acoperă următoarele domenii aferente componentei atenuare:

1. Producerea energiei și accesul la aceasta
2. Transportul
3. Clădiri, orașe, industrie și aparate casnice
4. Pădurile și utilizarea terenurilor

Totodată, acțiunile sunt eligibile pentru finanțarea FVC dacă sunt determinate ca:

- aparținute măsurilor angajate pentru atingerea obiectivului condiționat CND al țării;
- măsuri, care se conformează cu criteriile de finanțare ale FVC (potențialul impactului, potențialul schimbării de paradigmă, potențialul de dezvoltare sustenabilă, necesitățile beneficiarului, posesia de țară, precum și eficiența și eficacitatea), și care se încadrează în indicatorii de performanță minimi stabiliți de FVC.

O altă cerință importantă pentru accesarea fondurilor FVC este că acțiunile trebuie să se conformeze cu prioritățile țării, adică, pe lângă reducerea de emisii de GES, măsura trebuie să contribuie la rezolvarea problemelor strategice ale statului. Analiza acțiunilor de atenuare a emisiilor de GES elaborate până în prezent (10 NAMA înregistrate, alte 9 acțiuni din SDER, care agregat acoperă 81% din obiectivul condiționat al CND) a identificat trei priorități ale țării, în care aceste activități se încadrează:

1. Promovarea eficienței energetice
2. Promovarea surselor regenerabile de energie (SRE)
3. Împădurirea terenurilor

În condițiile în care țara importă 76% din resursele energetice necesare, eficiența energetică și promovarea SRE sunt considerate primordiale spre ridicarea nivelului de securitate energetică, iar împădurirea terenurilor este dictată de aria mult redusă de acoperire cu păduri, doar 11,2%, în timp ce norma este de 16%. Totodată, la faza identificării celor mai oportune NAMA din sirul de peste 130 acțiuni evidențiate, apartenența acestora priorităților de dezvoltare a țării a constituit criteriu de bază la selectarea lor.

La edificarea Programului de țară au fost chemate să contribuie părțile interesate, care au venit cu idei noi și inovatoare cu privire la modul în care poate fi utilizată finanțarea, la clarificarea eventualelor modalități de punere în aplicare a acțiunilor, contribuind totodată la consolidarea transparenței și legitimității programului.

Implementarea unei acțiuni finanțate de FVC nu poate fi concepută altfel, decât prin asigurarea unui sistem riguros de Monitorizare, Raportare și Verificare. Proiectul actelor normative care va legaliza aplicarea unei MRV bine structurate și eficientă pentru NAMA este la moment în proces de consultări publice, iar aprobarea și publicarea lor se așteaptă până la finele anului 2018.

Programul de țară va fi actualizat anual, responsabilul de aceasta fiind MADRM care va realiza obiectivul prin atragerea spre participare largă a părților interesate.

Concluzii:

FVC poate aloca mijloace financiare însemnante pentru realizarea proiectelor de atenuare a emisiilor de GES în condițiile în care acestea, în primul rând: se încadrează în arile de rezultate ale FVC, sunt orientate spre atingerea obiectivului condiționat al CND, se conformează cu criteriile de finanțare ale FVC și sunt cuprinse de prioritățile țării.

Referințe:

- Further Development of the Initial Investment Framework: Sub-Criteria and Methodology. GCF/B.09/07. 23 February 2015.
- GCF. Initial draft guidance for the development of Country Programmes.
- Developing a Country Programme for GCF Engagement. Diane McFadzien, Country Dialogue Specialist, Asia Pacific. October 10th, 2017.
- Mapping of elements related to project or programme eligibility and selection criteria. GCF/B.19/38, 25 February 2018.
- Strategia de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia. HG nr. 1470 din 30 decembrie 2016. Monitorul Oficial 2017, nr. 85-91.

Informatie de contact:

Oficiul Schimbarea Climei,
 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova
 MD-2004, mun. Chișinău,
 str. Mitropolit Dosoftei 156a, of. 37
 Tel/Fax: +373 22 232247; E-mail: adapt@clima.md